صدای مشاور

ستون صدای مشاور جایی برای بیان پرسش‌ها و مشکلات حقوقی شما شهروندان است که می‌توانید آن‌ها را با ما در میان بگذارید و پاسخ پرسش‌های حقوقی خود را از قضات دادگستری، وکلا و کارشناسان حقوقی دریافت کنید.

پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹
تلفن: ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵

الزامات قانونی برای دریافت نفقه

فرزانه عمادی| نفقه از تبعات ازدواج دائم بوده و دینی است برگردن مرد که باید پرداخت شود. قانون نیز برای حمایت از زن ضمانت اجرایی برای آن اختصاص داده و بیان می کند که چنانچه مرد از دادن نفقه به زن استنکاف کند، زن می تواند به دادگاه مراجعه کرده و تقاضای طلاق کند. بنابراین به صرف اثبات رابطه زوجیت، مرد مکلف به پرداخت نفقه می‌شود. باید توجه داشت که نفقه عدد مشخصی ندارد و در صورت رجوع زوجه به دادگاه، تعیین میزان آن با کارشناسان خواهد بود. در تعریف نفقه، می توان چنین گفت که نفقه تمام هزینه هایی است که زن برای ادامه زندگی به آن نیاز دارد و این هزینه‌ها با توجه به شأن و منزلت زن تعیین می‌شود، نه میزان توانایی پرداختی مرد. بنابراین احمد حسینی وکیل و کارشناس حقوقی درباره پرداخت نفقه و شرایط دریافت آن توضیح می دهد که شرح گفت‌وگو با وی در ادامه آمده است.

آیا زن می‌تواند برای دریافت نفقه از حق حبس استفاده کند؟

طبق قانون مدنی، زن می تواند تا زمانی که مهریه خود را دریافت نکرده است از انجام وظایفی که در مقابل شوهر دارد امتناع کند، البته به این شرط که مهریه او حال باشد. به این عمل زن برای دریافت مهریه، حق حبس گفته می شود که این امتناع، از جانب زن نفقه او را ساقط نمی کند و مرد مکلف به دادن نفقه است.

چنانچه زن در حق حبس از انجام وظایف امتناع کند آیا طبق قانون ناشزه محسوب نمی‌شود تا نفقه به او تعلق نگیرد؟

در حق حبس، زن ناشزه محسوب نمی شود و همچنان مستحق گرفتن نفقه است. اما اگر به میل خود وظایفش را انجام دهد دیگر نمی تواند انجام آن را متوقف بر گرفتن مهریه کند و در این حالت عدم انجام وظایف زن را ناشزه می کند و نفقه شامل حالش نمی شود.

چنانچه مردی همسر خود را طلاق دهد و مجددا ازدواج کند آیا ملزم به دادن نفقه به همسر اول نیز می‌شود؟

بله، مرد باید نفقه همسر اول خود را هم پرداخت کند و ازدواج مجدد وی مانع از پرداخت نفقه به زن اول نیست. حقوق زوجه‌ها در عرض یکدیگر قرار دارند و هیچ یک بر دیگری ارجح نیست و نمی توان گفت زن اول بر زن دوم مقدم است. چنانچه مرد در ازدواج اول از سوی دادگاه محکوم به پرداخت نفقه و مهریه باشد تا حدی اولویت با حقوق همسر اول است اما این موضوع نمی تواند حق همسر دوم را تحت‌الشعاع قرار دهد و همچنین ازدواج مجدد مرد از موارد عسر و حرج نیست که مورد قبول دادگاه واقع شود.

چنانچه زن مدعی عدم دریافت نفقه است، چگونه می‌تواند ادعای خود را ثابت کند؟

اصل بر عدم پرداخت نفقه زوجه است و مرد باید پرداخت نفقه یا ناشزه بودن زن را ثابت کند.

چنانچه زن و مرد بعد از عقد نکاح هنوز زندگی مشترک خود را شروع نکرده باشند آیا باز هم مرد ملزم به دادن نفقه است؟

شرط پرداخت نفقه به زوجه، عقد نکاح است و نه زندگی مشترک، یعنی چنانچه زوجین زندگی مشترک را آغاز نکرده باشند باز هم زوج مکلف به پرداخت نفقه است. عدم پرداخت نفقه زوجه قبل از شروع زندگی مشترک در صورت تمکین خاص زوجه، مصداق بزه ترک انفاق است.

در صورتی که مرد مخالف اشتغال زن باشد به این دلیل می‌تواند از دادن نفقه خودداری کند؟

چنانچه اشتغال زن، بدون اذن و رضایت مرد باشد موجب نشوز زوجه شده و در این صورت استحقاق نفقه ندارد. البته در صورتی که در شروط ضمن عقد مرد به اشتغال زن خارج از خانه رضایت نداده باشد و شغل زن نیز از مواردی نباشد که باعث هتک حرمت خانوادگی و اجتماعی باشد.

در صورت عدم پرداخت نفقه زن چه اقدامی می‌تواند انجام دهد؟

پرداخت نفقه وظیفه شوهر است که در صورت عدم پرداخت آن از سوی مرد می توان به دادگاه دادخواست داد و نفقه حال و گذشته را دریافت کرد. قانون به صراحت عدم پرداخت نفقه را جرم انگاری کرده است و بیان می دارد هر کس با داشتن استطاعت مالی، نفقه زن خود را در صورت تمکین او ندهد یا از تأدیه نفقه دیگر اشخاص واجب‌النفقه امتناع کند به حبس تعزیری درجه شش محکوم می شود. تعقیب کیفری منوط به شکایت شاکی خصوصی است و در صورت گذشت وی از شکایت در هر زمان تعقیب جزایی یا اجرای مجازات موقوف می شود.

آیا می‌توان در ازدواج دائم شرط عدم پرداخت نفقه از سوی مرد را درج کرد؟

همان طور که در دریافت نفقه مختص عقد دائم است اما از الزامات نکاح نیست و قابل جدا شدن است
بنابراین ازدواج بدون آن هم قابل تصور است و طبق ماده ده قانون مدنی چنین شرطی معتبر و قابل اجرا است.

آیا مرد می‌تواند به دلیل بیماری جسمی زن، از دادن نفقه امتناع کند؟

بیمار بودن زن چه جسمی و روحی حق دریافت نفقه را از او ساقط نمی کند. حتی اگر بیماری روحی و جسمی زن به بالاترین حد خود برسد مرد ملزم به دادن نفقه می باشد.

چنانچه مرد ادعا کند که زن تمکین نمی‌کند و در خانه او سکونت ندارد زن چگونه می‌تواند ادعای خود را ثابت کند؟

معمولا یکی از سؤالات مهم قاضی در دادگاه نفقه، مربوط به سکونت یا عدم سکونت زوجه در محل اقامت شوهر است. در صورتی که زن به دلیل اجبار مرد محل سکونت را ترک کرده است، می تواند با ارائه اسنادی، مانند صورت‌جلسه پلیس و شهادت شهود مبنی بر ترک اجباری خانه، عدم سکونت خود را در منزل شوهر توجیه کند و در صورتی که زوجه در محل اقامت شوهر سکونت داشته اما زوج، ادعای عدم تمکین از طرف او را دارد، زوج باید با ارائه مدارک، نداشتن عذر موجه عدم تمکین زن را ثابت کند.

ارزیابی سطح ایمنی مشهد در سال ۱۴۰۰ با استناد به آمارهای رسمی سازمان آتش‌نشانی

۲۹هزار حادثه شهری در یک سال

سرپرست آتش‌نشانی مشهد: مناطق ثامن و ۲ به ترتیب دارای کمترین و بیشترین حوادث شهری بوده‌اند

محمد جواد ابوعطا

یکی از اتفاقات پرتکرار در کلان شهرهایی همچون مشهد، وقوع حوادث مختلف شهری شامل آتش‌سوزی، تصادف، محبوسی افراد و... است تا جایی که براساس آمار یک‌ساله (امور آمار و تحلیل اطلاعات) گروه برنامه‌ریزی و توسعه آتش‌نشانی مشهد، سال گذشته ۲۹ هزار و ۳۰۰ عملیات از سوی آتش‌نشانان مشهدی صورت گرفته، عملیات‌هایی که جان بیش از ۱۲ هزار نفر از شهروندان را از خطر نجات داده است. حالا آمار یک‌ساله ایمنی شهر را در گفت‌وگو با سرپرست سازمان آتش‌نشانی مشهد، به منظور شناخت بیشتر نقاط قوت و ضعف و همچنین آمادگی برای حوادث احتمالی پیش‌رو بررسی می کنیم.

اولین پرسشی که در ذهن شهروندان وجود دارد، فراوانی آتش‌سوزی‌ها و دیگر حوادث شهری است، موضوعی که مجید فرهادی در این باره می گوید: در سال گذشته ۷ هزار و ۶۶۰ مورد آتش‌سوزی در مشهد رخ داده است و در حوزه امداد و نجات همچون تصادف‌ها، نجات افراد از آسانسورها و... ۸ هزار و ۶۸۱ حادثه را پوشش داده‌ایم که بیشترین میزان حوادث مشهد نیز در همین حوزه بوده است.

وی ادامه می دهد: در حوزه خدمات ایمنی که حوادثی شامل رفع مزاحمت و نجات حیوانات، نشت مایعات اشتعال‌زا و... را شامل می‌شود ۶ هزار و ۳۶۴ حادثه را شاهد بوده‌ایم، همچنین آتش‌نشانان در ۳ هزار و ۱۴۵ حادثه به عنوان نیروهای کمکی در مناطق مختلف مشهد و حومه حاضر شده‌اند.

خرداد پرحادثه‌ترین ماه سال

همیشه برخی ماه‌ها در وقوع حوادث از ماه‌های دیگر پیش‌تر هستند، در سال ۱۴۰۰ نیز خرداد با ۸۸۵ مورد حادثه آتش‌سوزی پرحادثه‌ترین ماه سال بوده است و در مقابل دی با ۴۶۸ آتش‌سوزی کمترین میزان حوادث را به خود اختصاص داده است، این را مجید فرهادی می گوید و ادامه می دهد: البته در حوزه امداد و نجات تیر با هزار و ۳۲۷ مورد بیشترین حادثه را به خود اختصاص داده است.

منطقه ۲، پرحادثه‌ترین منطقه شهری

سرپرست سازمان آتش‌نشانی مشهد درباره سهم مناطق شهری در وقوع حادثه بیان می کند: در منطقه ۲ مشهد سال گذشته هزار و ۲۸۴ مورد آتش‌سوزی و هزار و ۴۸۶ حادثه مربوط به امداد و نجات رخ داده است که پرحادثه‌ترین منطقه شهری محسوب می‌شود در مقابل منطقه ثامن با ۱۳۲ مورد آتش‌سوزی و ۱۲۰ حادثه مرتبط با امداد و نجات کمترین حوادث شهری را به خود اختصاص داده است.

فرهادی با بیان اینکه در حوزه خدمات ایمنی بیشترین حوادث در منطقه ۹ مشهد رخ داده درباره ساعات حوادث نیز می گوید: براساس آمار سالانه بیشترین حوادث مربوط به آتش‌سوزی ساعت ۲۰ تا ۲۲ بوده است و در عملیات امداد و نجات نیز ساعت ۱۲ تا ۱۴ ظهر بیشتر اتفاق‌ها افتاده است، اما عملیات‌های مربوط به خدمات ایمنی بیشتر سمت صبح و بین بازه زمانی ۱۰ تا ۱۲ بوده است.

بیشترین دلایل حوادث چه بوده است؟

آتش‌سوزی ناشی از گرمای اجزای شبکه توزیع برق با ۲۸ درصد، آتش‌سوزی ضایعات وزباله خارج از ساختمان و همچنین وسایط نقلیه با ۲۱,۵ درصد و سوختن سطل‌های زباله و بازیافت با ۱۱ درصد بیشترین حوادث مربوط به فراوانی آتش‌سوزی‌های مشهد بوده که فرهادی آن را بیان می کند.

وی ادامه می دهد: در حوزه امداد و نجات ۵۷ درصد عملیات‌ها در حوزه آسانسورها بوده است، ۲۲ درصد محبوسی افراد در منازل و... بوده و ۱۰ درصد نیز شامل برداشتن انگشتر و زیورآلات بوده است اما در حوزه خدمات ایمنی ۲۲ درصد حوادث شامل نجات افراد از مزاحمت حیوانات و ۱۹ درصد در حوزه رهایی و نجات حیوانات گیرافتاده بوده است در پله بعدی بیشترین اتفاق‌های مربوط به خدمات ایمنی پیشگیری از وقوع حوادث بعدی درباره نشت مایعات اشتعال‌زا بوده که ۱۵ درصد کل عملیات‌ها را به خود اختصاص داده است.

۱۵۷ کشته در یک سال

غم‌انگیزترین آماری که سرپرست آتش‌نشانی مشهد به آن اشاره می کند مربوط به کشته‌شدگان حوادث شهری است، بر این اساس در سال گذشته ۱۵۷ نفر در سوانح مرتبط با آتش‌نشانی جان باخته‌اند و هزار و ۷۳۵ نفر مصدوم شده‌اند، در مقابل نیز آتش‌نشانان ۱۲ هزار و ۴۱۵ نفر را از خطر نجات داده‌اند، هرچند در این زمینه ۳۵ آتش‌نشان خود مصدوم شده‌اند.

موضوع تماس‌های برقرار شده با سامانه ۱۲۵ آتش‌نشانی مشهد موضوع دیگری است که فرهادی به آن اشاره می کند و می گوید: آمار نشان می دهد، در سال ۱۴۰۰، ۶۷۹ هزار و ۳۴۳ تماس با آتش‌نشانی مشهد صورت گرفته که سهم عملیات‌ها با ۲۹ هزار و ۳۰۰ مورد ۱۶ درصد، تماس‌های مزاحمی با ۲۵۷ هزار و ۵۷۷ مورد ۳۷ درصد، تماس‌های اشتباهی با ۲۵۰ هزار و ۹۸ مورد ۳۷ درصد کل تماس‌ها بوده است.

وی ادامه می دهد: البته ۳۳ هزار و ۴۶۹ نفر نیز برای مشاوره با ما تماس گرفته‌اند که ۵ درصد کل تماس‌ها بوده و مابقی نیز شامل ۱۶ درصد نیز در رده دیگر تماس‌ها دسته‌بندی می‌شود.

فرهادی در پایان با بیان اینکه امروز آتش‌نشانی مشهد از آمادگی بالایی برای رفع خطر و پیشگیری از وقوع حوادث دارد، تصریح می کند: با این همه، از شهروندان می‌خواهیم تا نسبت به رعایت نکات پیشگیرانه دقت بیشتری بکنند، زیرا با اینکه همکاران من اجازه نمی‌دهند جان هیچ شهروندی به خطر بیفتد، اما خسارت‌های ناشی از حوادث موضوعی نیست که بشود آن را به راحتی جبران کرد.

اخبار جهان

آتش‌سوزی یک مرکز نظامی در اراضی اشغالی فلسطین

فلسطین اشغالی- اسپوتنیک/ منابع خبری از وقوع آتش‌سوزی در یک مرکز نظامی ارتش صهیونیستی خبر دادند. منابع محلی فلسطین اعلام کردند این آتش‌سوزی در پادگان ارتش صهیونیستی در نزدیکی شهر «الرام» واقع در شمال فلسطین رخ داده است. این آتش‌سوزی در ساعات بامدادی آغاز شد.

۱۱ کشته در گرمای بی‌سابقه توکیو

ژاپن- ایسنا/ مسئولان توکیو می گویند که در ماه ژوئن امسال (۳۰ روز گذشته)، دست‌کم یازده نفر به علت گرمازدگی در این شهر جان خود را از دست داده‌اند. براساس داده‌های دفتر پزشکی قانونی ژاپن، سن این یازده نفر بین ۴۰ تا ۱۰۰ سال بوده اما بیشتر آن‌ها مسن و سال‌خورده بوده‌اند. همچنین ۹ نفر از آن‌ها در منزلشان یا در مکان‌های سرپوشیده دیگر از شدت گرما بیهوش شده‌اند. گرمای هوا در برخی مناطق به بالای ۴۰ درجه سانتیگراد رسیده و انتظار نمی‌رود تا ابتدای هفته آینده کاهش یابد.

جنایت خانوادگی در افغانستان

افغانستان- خبرگزاری پلیس/ یک نوجوان چهارده ساله در ولایت فاریاب افغانستان، پدرش را با تبر به قتل رساند. منابع محلی در فاریاب اعلام کردند این حادثه در روستای بلوچ پایین از توابع ولسوالی پشتونکوت رخ داده است. یک منبع امنیتی اعلام کرد که این نوجوان به علت اینکه زیر سن قانونی است، بازداشت نشده است. علت این قتل تنش خانوادگی اعلام شده است. گفته می شود در ماه‌های اخیر خشونت خانوادگی، خودکشی و قتل در برخی از ولایت‌ها از جمله فاریاب افزایش یافته است.

ناپدید شدن ۲۴ خدمه کشتی چین در توفان

چین- ایسنا/ در جریان وقوع توفان در دریای جنوبی چین، یک کشتی بر اثر شدت امواج، شکسته و از وسط دونیم شد که بیش از ۲۴ خدمه آن ناپدید شدند. در این حادثه با ورود امدادگران، سی نفر دیگر از خدمه نجات یافتند و سه نفر از آن‌ها به علت مصدومیت راهی بیمارستان شدند. تلاش برای یافتن سرنشینان گم‌شده ادامه دارد.

جنوب

۵ کشته و ۸۴ مصدوم در زلزله هرمزگان

گروه حوادث| ساعت ۲:۰۰ بامداد روز گذشته زلزله‌ای به بزرگی ۶.۱ ریشتر در حوالی بندرخمیر استان هرمزگان رخ داد. اخبار اولیه از خسارات شدید، مرگ و مصدومیت ده‌ها تن حکایت داشت که در این باره وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با صدور دستور رسیدگی فوری به آسیب‌دیدگان زلزله در هرمزگان از رئیس سازمان اورژانس کشور خواست برای پیگیری وضعیت مصدومان زلزله به این استان سفر کند.

دکتر بهرام عین‌اللهی در تماس تلفنی با رئیس اورژانس کشور و رئیس دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، خواستار رسیدگی فوری و آمادگی مراکز درمانی بیمارستان‌های این استان و بسیج همه امکانات برای پذیرش مصدومان این حادثه شد.

اگرچه در گزارش‌های اولیه حادثه، از میزان خسارات زلزله اطلاعاتی در دست نبود اما نماینده مردم بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی‌آباد و خمیر در مجلس شورای اسلامی به ایسنا گفت که این زلزله در مناطق مرزی شهرستان‌های بندرخمیر و بندرلنگه رخ داده است که روستای ۴۰۰ خانواری سایه خوش از توابع بخش مرکزی شهرستان بندرلنگه به صورت صددرصد تخریب شده است. احمد مرادی بیان کرد که پنج تن در پی وقوع این حادثه طبیعی جان خود را از دست داده و بیش از چهل نفر زخمی شده‌اند.

اگرچه این آمار بنا بر گزارش‌های اولیه بوده و دقیق نبوده است ولی مجتبی خالدی، سخنگوی سازمان اورژانس کشور بعد از ساعتی خبر از افزایش مصدومان این حادثه داد. به گفته خالدی مصدومان زلزله به ۸۴ نفر افزایش پیدا کردند که ۶۴ نفر به شکل سرپایی درمان و مابقی به بیمارستان منتقل شدند. سخنگوی سازمان اورژانس کشور با بیان اینکه وضعیت بهداشت در مناطق زلزله‌زده تحت کنترل است گفت: نگرانی‌هایی با توجه به گرمای هوا در این مناطق بابت گرمازدگی زلزله‌زدگان وجود دارد که تمهیدات لازم در این باره نیز اتخاذ شده است.

رئیس جمعیت هلال احمر با اشاره به دیگر جزئیات این حادثه گفت: با سازمان مدیریت بحران و بنیاد مدیریت مسکن هماهنگی‌های لازم انجام شده که در حال فراهم کردن امکاناتی مثل کانکس برای هم‌وطنان هستیم. پیرحسین کولیوند با اشاره به ارسال چادر به استان هرمزگان اظهار کرد: چادرها تحویل هم‌وطنان شده است اما با توجه به شرایط آب و هوایی، چادرهای راب‌هال (چادرهایی بزرگ و گروهی) در منطقه نصب و راه‌اندازی خواهد شد تا شرایط مناسب‌تر شود.

وی با تأکید بر اینکه در کنار هم‌وطنان خود هستیم تا شرایطشان به حالت پایدارتری برسد، گفت: با وجود تیم‌های حاضر در محل و ارزیابی‌های انجام شده از منطقه هر آنچه که نیاز باشد را ارسال خواهیم کرد و اجازه نمی دهیم که مردم مشکلی را حس کنند.

جنوب

زمین گیری اراذل و اوباش با شلیک قانون

مهدی قرآنی| عملیات مسلحانه پلیس منجر به دستگیری عاملان نزاع خیابانی دو گروه از اشراری شد که بولوارهاشمیه را به هم ریخته بودند.

فرمانده انتظامی مشهد در تشریح جزئیات این عملیات پلیسی گفت: در پی اعلام خبری از سوی ساکنان بولوار هاشمیه مبنی بر درگیری دسته جمعی عده‌ای با یکدیگر و ایجاد رعب و وحشت در منطقه و تداخل در عبور و مرور شهروندان، بلافاصله تیم‌های انتظامی از کلانتری هفت تیر به محل اعزام شدند.

سرهنگ حسین دهقانپور افزود: با حضور مأموران در محل مشاهده شد دو گروه از اشرار منطقه با یکدیگر درگیر شده و با عربده‌کشی و ایجاد وحشت فضای سکونت شهروندان را ناامن کرده بودند. در این لحظه اخطار پلیسی صادر و عملیات دستگیری متهمان آغاز شد.

این مقام ارشد انتظامی مشهد افزود: در این میان متهمان با دیدن خودروهای پلیس از محل گریختند و مأموران نیز در پی تعقیب آن‌ها برآمدند. زمانی که دیگر اخطار ایست پلیس کارساز نشد، مجریان نظم و امنیت شهری دست به قبضه اسلحه خود بردند و با استفاده از قانون به کارگیری سلاح چند تیر هوایی شلیک کردند.

سرهنگ دهقانپور ادامه داد: صدای رعب‌انگیز شلیک متهمان را سر عقل آورد و آن‌ها را زمین گیر کرد. در این عملیات چهار متهم دستگیر شدند و به کلانتری هفت تیر انتقال یافتند. متهمان نیز پس از تشکیل پرونده برای سیر مراحل قانونی در اختیار دادسرا قرار گرفتند و تحقیقات پلیسی از این افراد ادامه دارد. علت و انگیزه این درگیری نیز اختلافات شخصی دو گروه با یکدیگر بوده است.

سارقان خانه‌های خالی در دام

رئیس پلیس مشهد در ادامه به عملیات دیگری که منجر به شناسایی و دستگیری عامل سرقت‌های سریالی از خانه‌های منطقه توس مشهد شد، اشاره کرد و گفت: در این مأموریت مأموران کلانتری معراج در پی دریافت چند گزارش مبنی بر سرقت لوازم از چند خانه مسکونی تحقیقات خود را آغاز کردند. در این تحقیقات مشخص شد که سارقان با اطلاع از حضور نداشتن اهالی خانه به آن‌ها ورود کرده و دارو ندار شکات را جمع کرده‌اند.

سرهنگ دهقانپور بیان کرد: در ادامه تحقیقات مأموران با استفاده از سرنخ‌های به جامانده رد متهمان را گرفته و یکی از آن‌ها را در مخفیگاهش به دام انداختند. در بازرسی از محل تعدادی لوازم سرقتی کشف و ضبط شد. سارق دستگیر شده نیز در بازجویی‌های پلیسی به سرقت از هفت خانه مسکونی با همدستی یکی از دوستانش اعتراف کرد. تحقیقات برای شناسایی همدست متهم و مال خر اموال مسروقه‌ای که با این سارق همکاری داشته است، ادامه دارد.